N^ER 51

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 30 Kwietnia v. s. 1824 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Wilno.

JW. Gubernator Litewsko-Wileński Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler Horn, kopiją otrzymanego pisma od JW. Zarządzającego Ministeryum spraw wewnętrznych, o środku do nauczenia myć i gatunkować wełnę cienką, przesłał do Redakcyi Gazety Kuryera Litewskiego, dla podania do powszechney wiadomości, o tak pożytecznym zakładzie, azali kto z obywateli nie zechce z tego korzystać. Pismo to w zupełności umieszczamy, a jest brzmienia następującego:

Ministeryum spraw wewnętrznych.
Departament gospodarstwa krajowego i gmachow publicznych.
1szy oddział.
1szy stół.

St. Petersburg dnia 4 kwietnia 1824 roku N. 140.

O środku nauczenia się myć i gatunkować wełnę cienkę.

Do Pana Gubernatora Cywilnego Wileńskiego.

W biegu ostatnich lat dwudziestu, przez zachęcenia Rządu a staranie PP. Obywateli i właścicieli ziemskich, rozmnożone zostały, a osobliwie w kraju południowym, nader liczne stada dobrych cienko wełnistych owiec, znaczną ilość przynoszących wełny, w delikatności nieustępującey gatunkom zagranicznym, zkąd się utworzyła nowa, nader ważna, odnoga przemysłu; ale w handlu, osobliwie za granicą, zdarzyła się zawada, z przyczyny, iż z wełną w myciu i gatunkowaniu nie trzymają się tych zasad, jakich prowadzący handel wełną, dla jey w fabrykach użycia, przestrzegają; a ztąd i cena wełny zrobiła się niższą.

Ministeryum spraw wewnętrznych, mając staranie, około uprzątnienia tey niedogodności, uczyniło w tey mierze przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, a Jego Cesarskiey Mości podobało się rozkazać, oświadczyć PP. Obywatelom, mającym zaprowadzone owczarnie, a chcącym nauczyć ludzi swych, gatunkowania i mycia wełny, iż w *Carskiem-Siele* znayduje się już podobny zakład i są w nim umiejętni w tém rzemiośle maystrowie cudzoziemscy, którzy dostatecznie mówią już językiem rossyyskim; zatym życzący mogą przysyłać tam swych ludzi dla uczenia się u tych maystrów sposobu gatunkowania wełny.

Uwiadamiając Jaśnie Wielmożnego Pana, o tym Wysokiem Jego Cesarskiey Mości łaskawem zezwoleniu, proszę uczynić rozporządzenie, względem podania tego do wiadomości PP. Obywateli, mających owczarnie zaprowadzone, albo którzy je zaprowadzać zechcą; i pospołu z tém uwiadomić ich, iż przy *fermie carsko-sielskiey* jest stado naywybornieyszego gatunku owiec merynosow, pod dozorem ludzi, wcale doskonałych w tym rodzaju gospodarstwa, i że życzący PP. Obywatele i inni właściciele ziemscy mogą przesyłać tam swoich ludzi dla wyuczenia się mycia i należytego gatunkowania wełny, na warunkach następujących:

1) Naylepszy czas na przysyłanie ludzi jest w miesiącu maju, w którym myją merynosy i strzygą wełnę; z resztą będą przyymowani ci ludzie i w każdym innym czasie.

2) Utrzymanie ludzi powinno bydź przez tych obywateli; które podług doświadczenia wynosić może na rok po 500 r. od jednego, oprócz odzienia; w zdarzeniu niedostatku wolnego mieszkania w samey fermie, potrzeba będzie na jego najęcie w *Carskiem-Siele* po 150 rubli; w ogóle na rok po 650 rubli za każdego człowieka.

3) Czasem na wyuczenie dostatecznym kładą się dwa lata.

4) Liczba uczniów, prócz będących już w fermie, może bydź pacztkowie przyjętych do dziesięciu.

5) Życzący przesyłać swych ludzi dla takiegoż wyuczenia się mogą czynić odezwy do *Rządu pałacu Carsko-sielskiego*, (Царско-Сельское Дворцовое Правленіе).

Autentyk podpisał:

Zarządzający Ministeryum spraw wewnętrznych: *Łanskoy.*

Zgodno: Sekretarz *A. Łazarowicz.*

W Naywyższym Ukazie do Kapituły Rossyyskich Orderów, datowanym dnia 14 kwietnia r. t: wyrażono: „Na zaświadczenie Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewicza i Wielkiego Xiążęcia Konstantego Pawłowicza, o gorliwości odznaczającey się ku służbie wileńskiego częściowego inspektora, radcy honorowego, *Królikowskiego*, Naymiłościwiey Mianujemy go kawalerem orderu ś. *Anny* 3ciey klassy, Rozkazując Kapitule przesłać mu dyplomat i znaki tego orderu."

Ostatnia data gazet sanktpetersburskich jest dnia 22 kwietnia.

Dnia 21 z okoliczności imienin Jey Cesarskiey Wysokości Wielkiey Xiężny Jeymości, Alexandry, i rocznicy urodzin Wielkiego Xiążęcia Alexandra, Nayjaśnieyszego jey syna, śpiewane było uroczyste *Te Deum* w kaplicy pałacu aniczkowskiego. Wielka liczba osób znakomitych miała honor składać swe powinszowania Ich Cesarskim Wysokościom.

Przez Ukaz z dnia 5 t. m. Cesarz Jegomość ozdobić raczył orderem ś. *Alexandra Newskiego*, Przenaywielebnieyszego *Jonasza*, exarchę georgiyskiego.

Cesarz Jegomość udarować raczył brylantowanemi znakami orderu ś. *Anny* 1szey klassy P. *Willamowa*, radcę taynego.

Przez Ukaz z dnia 15 t. m. Baronówna Zofia *Moltke*, mianowana Panną honorową Jey Cesarskiey Wysokości Wielkiey Xiężny *Heleny*.

Z powodu śmierci Jey Królewskiey Wysokości, *Maryi Ludwiki*, Infantki hiszpańskiey, Xiężny łukieskiey, siostry Króla hiszpańskiego, Dwór Cesarski przywdział żałobę na dwa tygodnia, zaczynając od dnia 22 t. m., podług zwyczaynego podziału.

Przenaywielebnieyszy metropolita *Chryzantes*, superyor klasztoru ś. *Jerzego*, położonego na cyplu południowym Tauryki, umarł dnia 18 lutego, mając wieku lat 92. Szanowny ten kapłan do ostatniey chwili zachował wszystkie władze. Duchowieństwo, jenerałowie, oficerowie lądowi i morscy, towarzyszyli zwłokom jego do klasztoru ś. *Jerzego*, o 17 wiorst od *Sewastopola* położonego, gdzie

zostały pogrzebione. Prześladowany w oyczyznie swojey (Grecyi), ten czcigodny wyznawca wiary, oddalił się z niey, przejechał *Anglią*, różne krainy *Indyy-Wschodnich*, *Japonią*, *Chiny*, *Koreę*, *Mongolią*, *Tartaryą*, *Tybet*, *Arabiją*, *Persyą* i *Bucharyą*, nakoniec po długich i ciężkich podróżach, spokoyny przytułek znalazł w oyczyznie naszey. Obciążony laty i trudami otrzymał dowody szczodrobliwości Jego Cesarskiey Mości. Oby zakończywszy chwalebny i pożyteczny żywot, mógł otrzymać od Oyca miłosierdzia koronę nieśmiertelną, godną nagrodę cnót swoich.

Pisma zagraniczne, otrzymane z ostatniey poczty, zawierają nowiny bardzo przesadzone, o stanie skłonności Porty Ottomańskiey ku Mocarstwom sprzymierzonym w ogólności, a wszczególności względem Rossyi. Nowiny te zwiastują: 1) że P. *Minciaki*, doznał zupełney niepomyślności w swém poselstwie; i 2) że bardzo wielkie uzbrojenia robią się ze strony Turcyi nad *Dunajem*. Odpowiadamy na to:

1) Że P. *Minciaki* z pomyślnością zupełną uskutecznił swe polecenia; gdyż w marcu otworzył swą kancellaryą handlową, i że odtąd stosunki, które miał rozkaz przywrócić pomiędzy *Rossyą* a *Turcyą*, rzeczywiście przywrócone zostały, a to na zasadach naypożądańszych;

2) Iż żadne doniesienie urzędowe nie przyszło dotąd o powiększeniu woysk tureckich w twierdzach nad *Dunajem*.

Z wielkim więc żalem dostrzegliśmy, że naypoważnieysze gazety francuzkie pochwyciły tak fałszywe wiadomości, i powtórzyły je na wiarę gazet auszpurskiey i norymburskiey, pospołu z wnioskami, jakie się im tworzyć podobało, w gorliwości swey o sprawę zamieszek i powikłań. (*Conser. Impart*)

Królestwo Polskie.

Warszawa d. 27 kwietnia.

(z Korrespondenta Warszawskiego).

Dalszy ciąg postanowienia Nayjaśnieyszego Pana *w celu zapewnienia urzędnikom, oficyalistom i posługaczom sposobu utrzymania się przyzwoitego, gdyby wiek podeszły lub utracone zdrowie niezdatnymi ich do dalszey służby uczyniły.*

TYTUŁ II.

O pensyach emerytalnych i o wsparciu dla wdów i sierot.

Art. 13. Pensye emerytalne dzielić się będą na trzy klassy:

Pierwsza: wyrównywać będzie ¼ ostatniey naywyższey etatowey płacy, przez uzyskującego pobieraney.

Druga: wyrównywać będzie połowie teyże ostatniey etatowey płacy.

Trzecia: wyrównywać będzie całey płacy etatowey, naywyższey ostatecznie przez uzyskującego pobieraney.

Art. 14. Do pensyi pierwszey klassy nadaje prawo 20 lat skończonych służby czynney; do pensyi drugiey klassy 30 lat skończonych teyże służby; a do pensyi klassy trzeciey 40 lat skończonych takoweyże służby. Żadney jednak z powyżey ukwalifikowanych pensyy otrzymać nie może, kto nie ma 50 lat wieku skończonych.

Art. 15. Jeśli atoli po wysłużeniu lat 20 lub po wysłużeniu lat 30, Urzędnik, oficyalista lub posługacz, emeryt daley jeszcze służy, wtedy pensya jego emerytalna rosnąć będzie corocznie w progressyi arytmetyczney, a to w ten sposób, iż przez przeciąg lat służby od 20 skończonych do 30 skończonych, co rok jedna-dziesiąta część pensyi klassy pierwszey przybywać do niey będzie, a przez przeciąg lat służby od 30 do 40 skończonych co rok jedna-dziesiąta część pensyi klassy drugiey przybywać podobnież do niey będzie. I tak n. p. przypuściwszy, że ostatnia płaca etatowa emeryta wynosiła rocznie 4000, to po 20 leciech służby pensya jego wynosić będzie 1000 zł.

po 21 leciech wynosić będzie 1100 —
— 22 — — — — — — — 1200 —
po 23 — — — — — — — — — 1300 —
— 24 — — — — — — — — — 1400 —
— 25 — — — — — — — — — 1500 —

i t. d.

po 30 leciech służby pensya jego wynosić będzie 2000 zł.
— 31 — — — — — — — — — 2200 —
— 32 — — — — — — — — — 2400 —
— 33 — — — — — — — — — 2600 —
— 34 — — — — — — — — — 2800 —

i t. d.

po 40 leciech — — — — — — 4000 zł.

Art. 16. Gdyby jednak urzędnik, oficyalista, lub posługacz, przed upłynieniem 20 lat służby, nie z własney winy podpadł prawdziwemu kalectwu, lub stracił zdrowie tak dalece, iż z tego powodu nie byłby w stanie sprawować daley publicznych obowiązków, w takim razie uzyska tę samą pensyą, jaka w nagrodę 20stoletniey służby jest oznaczona, choćby nie miał lat 50 skończonych. Gdyby podobny przypadek wydarzył się w dalszych latach służby, pensya udzielona będzie w stosunku lat wysłużonych podług powyższego artykułu, a to również, choćby nie miał lat 50 wieku skończonych. Dowód zaś niemożności dalszego służenia polegać będzie na urzędowem świadectwie ogólney rady lekarskiey, uznaném przez właściwą kommissyą rządową lub inną naczelną władzę, a udzielanem na fundamencie zaświadczeń mieyscowey lekarskiey zwierzchności.

Art. 17. Jeżeli urzędnik, oficyalista, lub posługacz nie zostawał roku całego na stopniu, do którego ostatnia naywyższa jego płaca etatowa była przywiązaną, w takim razie pensya wysłużona oznaczoną będzie, stosownie do płacy przedostatniey.

Art. 18. Jeżeli w latach przed zawiązaniem stowarzyszenia emerytalnego urzędnik, officyalista lub posługacz, w ciągu służby swojey musiał one mimowolnie i bez żadney własney winy przerwać przez czas niejaki, wtedy czas takowey mimowolney przerwy nie będzie rachowanym w ogóle lat służby i wytrącony zostanie z tegoż ogółu.

Art. 19. Służba publiczna, w jakieykolwiek bądź epoce, lecz przed zawiązaniem stowarzyszenia emerytalnego pełniona, ma bydź uważaną, jako dająca prawo do zasłużenia na emeryturę, skoro urzędnik, officyalista, lub posługacz sprawował obowiązki swoie, w obrębie krajów dziś królestwo polskie składających, i skoro one dotąd sprawuje.

Art. 20. Lata w służbie woyskowey, gdziekolwiek przez urzędników, officyalistów lub posługaczy cywilnych, przed zaprowadzeniem stowarzyszenia emerytalnego odbywaney, rachowane będą za służbę publiczną.

Art. 21. Urzędnicy, officyaliści i posługacze, oddaleni ze służby przed dóyściem do 20 lat służby będą mieć prawo żądania zwrótu odciągniętych im procentów, wyjąwszy przypadki destytucyi na mocy wyroku sądowego wyrzeczoney, lub dymissyi na własne żądanie otrzymaney.

Art. 22. Gdyby zaś urzędnik, officyalista lub posługacz oddalonym został po 20toletniey służbie, lecz 50 lat wieku skończonych jeszcze niemający, takiemu, zamiast zwracania składki, pensyia emerytalna oznaczona stosownie do liczby lat wysłużonych, płaconą będzie.

Art. 23. Jeżeli Emeryt przyymie powtórnie służbę publiczną, do którey płaca etatowa roczna będzie przywiązaną, to pensyi emerytalney pobierać nie będzie przez przeciąg tey powtórney służby. Będzie mógł jednak nowego jey oznaczenia z przydaniem lat powtórnie wysłużonych żądać. (*d. c. p.*)

Anglia.

Londyn dnia 14 kwietnia.

(*z Gazety le Conservateur Impartial.*)

Gazeta urzędowa (*Gazette de Londres*) zawiera następującą notę:

„Jerzy *Canning*, minister stosunków zewnętrznych, otrzymał rozkaz od Króla Jmci, aby uwiadomił wszystkich posłów mocarstw przyjaciel-

skich lub neutralnych, znaydujących się przy dworze naszym, iż z rozkazu Króla Jmci przedsięwzięto potrzebne środki, do blokady portu algierskiego, i w skutku tych środków, stosownie do prawa narodów postąpi się z każdym, ktoby śmiał gwałcić rzeczoną blokadę."

Na posiedzeniu dnia 13 w izbie niższey doktor *Philimore* żąda upoważnienia do podania projektu do prawa, którego celem jest odmienić wszystkie te prawa, które się ściągają do urządzenia małżeństw, chrztów i pogrzebów katolików angielskich. Prokurator jeneralny utrzymuje, iż prawa są dobre, i nie potrzebują odmiany. Izba jednak upoważnia doktora *Phillimore* do podania projektu.

Londyn dnia 17 kwietnia
(z Gazety Warszawskiey.)

Towarzystwo, rozkrzewiające naukę chrześciańską w Szkocyi, obchodząc 51szą rocznicę utworzenia swego, dało d. 13 b. m. wielką ucztę. Przewodniczył Xiąże *Sussex*. Obecny P. *Canning* spełnił kielich za zdrowie tego Xięcia. Xiąże zaś przedstawił go na urząd vice-prezesa towarzystwa, co zgromadzenie z radością przyjęło.

Hrabia *Liverpool* jest ciągle słaby, choroba nawet wzmaga się i wzbudza obawę o życie tego ministra.

Dnia 19. Xiąże *Polignac*, poseł francuzki, odwiedził wczora Króla Jmci, bawiącego w *Bryghton*.

Zdrowie Hrab. *Liverpool*, który w *Bath* używa tamecznych kąpieli, znacznie się polepszyło. Lord prezydent miasta dał dziś zwyczayną ucztę wielkonocną w *Mansionshouse* na 600 osób. Pomiędzy gośćmi znaydowali się: Xiąże *Sussex*, minister *Canning*, lordowie *Russel*, *Stuart*, *Nugent* i *Montford*, biskup londyński i exesterski, oraz wielu innych znakomitych osób.

Niedaleko przylądku *Dobrey Nadziei* szalupa wojenna angielska *Baracotta* zabrała okręt hiszpański *Virgin*, mający 10 dział i 130 ludzi osady, z powodu, iż się na nim znaydowało blisko 400 niewolników murzynów.

Margrabia *Wellesley*, namiestnik królewski w Irlandyi, dał ucztę w dzień urodzin Monarchy, a w biletach zapraszających oświadczył życzenie, aby goście przybyli w ubiorze z rękodzielni krajowych.

Zdaje się, iż bil względem wynoszenia się krajowych rzemieślników i posyłania machin za granicę, jeszcze na teraznieyszem posiedzeniu parlamentu będzie przyjęty.

FRANCYA.

Paryż dnia 20 kwietnia.
(z Gazety Warszawskiey)

Król Jmć dał prywatne wysłuchanie vice-admirałowi hrabiemu *Burgues-Missiessi*, dowódcy potęgi morskiey w *Tulonie*, a potem pracował z Hrabią *Villele* i ministrem woyny.

Pierwszy oddział jeńców wojennych hiszpańskich, złożony z podoficerów i żołnierzy, a wynoszący przeszło 200 ludzi, przybył d. 7 b. m. do *Perpignan*, zkąd nazajutrz udał się do Hiszpanii. Drugi podobny oddział nadszedł d. 8 b. m. Ogólna liczba tych jeńców w 8mey i 9tey dywizyi woyskowey, wynosi 6500 ludzi. Żandarmowie odprowadzają do granicy pojedyncze oddziały tych jeńców, wracających do Hiszpanii. Oficerowie zabrani w niewolą wojenną, dostaną kartę drogną, aby do oyczyzny powrócili.

Niedawno wyszło tu z druku ciekawe dziełko Hrabiego *Talleyrand*, pod napisem: *Uwagi o całkowitem i siedmioletniem odnowieniu izby deputowanych.*

Wkrótce wyydzie tu pożądane dzieło Pana *Poucqueville* we trzech tomach, pod napisem: *Historya odrodzenia Grecyi, od r. 1740 do 1824.*

Dnia 21. Nieporozumienia między Portugalią a Brezylią (pisze dziennik *Gwiazda*) będą ułatwione za pośrednictwem Anglii. Baron *Neumann*, pełnomocnik austryacki, ma bydź sędzią ze strony Brezylii. Tenże dziennik donosi ważną wiadomość, wyjętą z gazet londyńskich pod d. 18 b. m., przywiezioną, jak słychać, przez okręt wojenny, iż w rządzie rzeczypospolitey kolumbiyskiey, i w całym tamecznym kraju, panuje wielkie zaburzenie umysłów, i pewny dowódca woyska powstał przeciwko *Boliwarowi*, i, jak sądzą, nietylko nad nim weźmie przewagę, lecz nawet cały rząd obali.

Vice-Hrabia *Dijon* uda się niezwłócznie do *Madrytu*. Hrabia *Ravllaijde* wyjechał d. 11 b. m. z *Madrytu* do tuteyszey stolicy. Baron *Eroles*, który, stosownie do rozkazu Króla Jmci *Ferdynanda VII*, przybył z *Barcellony* do *Madrytu*, dla urządzenia woyska hiszpańskiego, pozostanie na urzędzie jeneralnego kapitana Katalonii, i ukończywszy swoje dzieło, wróci do *Barcellony*, gdzie go tymczasowie jenerał porucznik Margrabia *Sagrado* zastępuje.

Dnia 22. Xiąże *Angouleme*, w towarzystwie Xięcia *Damas* i ministra morskiego, udał się d. 19 b. m. na mieysce, gdzie spuszczono z warstatu nowo wybudowany statek, któremu wspomniony Xiąże pozwolił dać swoje nazwisko. Co gdy nastąpiło, inny statek, tamże wystawiony, czynił rozmaite obroty na *Sekwanie*, za pomocą machiny parowey, działającey siłą 40 koni. Tylna część jego mieści machinę parową, zapas węgli i ludzi, a przednia jest przeznaczoną na towary.

Onegday wyjechał ztąd jenerał *Guilleminot* do *Stambułu*, gdzie pełnić będzie urząd posła naszego. Ostatnie listy ze *Stambułu* pod d. 10 marca, donoszą o ukończeniu ważnego interessu handlowego, tyczącego się taryffy między Rossyą, a Portą. Herb Rossyyski wywieszono pod domem Konsulatu, co wielką radość sprawiło w Stambule.

Wczora (pisze dziennik *Gwiazda*) namieniliśmy o wiadomościach, które rząd hiszpański odebrał z *Porto-Rico*, a które gazeta madrycka z d. 15 b. m. w krótkości ogłosiła. Są one pod d. 5 lutego, i tém bardziey zasługują na uwagę, iż zgadzają się z listami londyńskiemi, z których wyjątek podobnież wczora umieściliśmy. Ze wszystkiego, co wspomniony rząd odebrał z *Porto-Rico*, okazuje się, iż ludy tameczne powstają wszędzie, dla zrzucenia uciążliwego jarzma rewolucyonistów. Na publicznych mieyscach daje się słyszeć głos miłości i wierności ku prawemu Monarsze. Tak zwane władze konstytucyyne w *Santa Fé*, którym braknie pieniędzy i zasiłków, myślały o złupieniu północnych prowincyy rzeczypospolitey kolumbiyskiey, i w tym celu chciały tam posłać woysko; lecz woysko niepłatne odmówiło posłuszeństwa, i powyższe zamiary to sprawiły, iż od 3ch miesięcy nie wchodzi pobor celny z portów północnych. W *Caraccas* nałożono 20,000 piastrów kontrybucyi, dla wypłacenia woysku części zaległego żołdu. W całey *Wenezueli* jest naywięcey 2,000 żołnierzy pod bronią; inni pouciekali. Twierdze *Puerto Cabello*, *Maracaibo* i *Cumana* są prawie bez osad. Na wyspę *Curaçao* przybyło kilku urzędników kolumbiyskich, którzy lękając się powstania ludu, opuścili *Santa Fé*. Kongres boi się tam odbywać swoich posiedzeń. Członkowie jego mówią głośno: *Zginęliśmy, jeśli nam Anglia niepomoże*. Lecz Anglia nic nie uczyni, podług uroczystego oświadczenia jey ministrów na obu izbach parlamentu. Tenże dziennik *Gwiazda* zapewnia, iż mieszczone w gazetach angielskich porównanie ludności paryzkiey i londyńskiey nie jest dokładném. Przed 15 laty było już w *Paryżu* 713,000 ludności, która potém znacznie się powiększyła; o czem przekonywają nowe ulice i domy, napełnione mieszkańcami od dołu aż do 5go i 6go piętra, tak, iż miernie licząc, ludność mieyscowa wynosi 800,000, oprócz 60 do 80.000 cudzoziemców. Gazety zaś angielskie do ludności *Londynu* przyłączają 200 lub 300,000 maytków różnych narodów, którzy się znaydują w mieście i na okrętach, na *Tamizie* w okolicy *Londynu*. Ludność więc *Londynu*, jest mało co większa, niż *Paryża*.

Według ostatnich doniesień z *Madrytu* panuje tam naywiększa spokoyność. Zamysł różnię-

cia nowego kanału dla opatrzenia miasta wodą, którey pospolicie latem braknie, sprawił przyjemne wrażenie na umyśle publiczności. Słychać, iż kapitaliści zgłosili się już do rządu, chcąc wziąć akcye na tak użyteczną robotę.

Obrady Izb.

Izba Parów.

Dnia 22 b. m. Margrabia *Pastoret* zdał imieniem kommissyi sprawę, o projekcie do prawa względem siedmioletności izby deputowanych, radząc przyjęcie jego. Obrady w tey mierze zaczną się d. 4 p. m. Wybrano kommissyą dla dokładnieyszego objaśnienia podanego izbie projektu do prawa, względem pensyi urzędników i oficyalistów sądowych, którzy dla podeszłego wieku lub słabości zdrowia, nie mogą trudnić się obowiązkami.

Izba Deputowanych.

Dnia 20 b. m. członkowie izby w różnych biurach swoich roztrząsali *budżet* na r. 1825; lecz jeszcze nie wybrano kommissyi do zdania sprawy w tey mierze. Dnia 24 b. m. zaczęły się obrady względem projektu do prawa o zmnieyszenie wieczystey prowizyi. Wnosząc z publiczney opinii, zdaje się podlegać wątpliwości, aby ten projekt został przyjęty. Jest rzeczą godną uwagi, iż gdy kilku rojalistów, między któremi znayduje się Hr. *Vaublanc*, chce mówić przeciwko projektowi, tymczasem P. *Hummann*, należy do strony oppozycyyney, i ma popierać projekt.

TURCYA.

Stambuł dnia 26 marca.

(*Gaz. Oester. Beob.*)

Gdy radca stanu *Minciaki*, uwiadomił Portę i tuteyszych zagranicznych posłów, iż d. 24 b. m. obeymie kierowanie interessów rossyyskiego handlu, któremi się dotąd C. K. Internuncyusz zaymował, w tym dniu od 3ch lat zamknięta Cesarsko-Rossyyska handlowa kancelarya została znowu otworzoną. Widok Cesarsko-Rossyyskiego Orła, jako godło przywrócenia przyjacielskich stosunków z Dworem Rossyyskim uczyniło nader przyjemne wrażenie na tuteyszey publiczności.

Przed kilką dniami wydał Sułtan własnoręczne pismo do agi janczarów z rozkazem, ażeby podał ze swojego korpusu osoby, któreby chciały należeć do wyprawy przeciw powstańcom. Dzisia gdy Sułtan szedł do meczetu *Nuri-Osmani*, aga podał mu oświadczenie, iż wszyscy janczarowie, przejęci zaufaniem Monarchy, oczekują tylko jego rozkazu, aby mogli przy każdem przedsięwzięciu wspólnie działać. Ma bydź teraz wybrany oddział ze 12,000 ludzi, który będzie użyty do przyszłych działań wojennych.

PRUSSY.

Berlin dnia 27 kwietnia.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Rzeczywisty tayny radca i naczelny prezes Pomeranii, Pan *Sack*, wydał d. 15 b. m. w *Szczecinie* następujące obwieszczenie: „W roku bieżącym przypada uroczysta pamiątka wprowadzenia przed 700 laty i pierwszego utwierdzenia Chrześciaństwa w Pomeranii. Król Jmć przekonany, iż chrześciaństwo jest naywiększym darem Bozkim dla ludzi, i że nic niemoże przewyższyć spokoynych błogosławieństw i dobroczynych jego skutków, na naypokornieyszy moy raport, rozkazem gabinetowym z dnia 9 z. m. postanowić raczył, aby dzień 15 czerwca r. b. w którym to dniu roku 1124 biskup *Otto z Bambergu* w okolicach *Pyryz* ochrzcił pierwszych pomorzan nawróconych do chrześciaństwa, był uroczyście obchodzony we wszystkich kościołach i szkołach chrześciańskich Pomeranii i wyspy Rügen. Podając to naywyższe postanowienie do publiczney wiadomości, zalecam wyraźnie, aby ważność i właściwość następującey uroczystości, jako chrześciańskiego powszechnego dnia radości, była w czystości utrzymaną, i aby od obchodu jey wyłączono to wszystko, co jest obcem świętemu dniowi tey prawdziwey chrześciańskiey uroczystości. Oby ten rzadki pocieszający wypadek wzbudził wszędzie tak mocne uczucie, na jakie zasługuje, i oby każdy, obchodzący go, zbierał dla serca i życia swego to, co pobożny opowiadacz Ewangelii, wiekopomny nasz Apostoł *Otto*, przed 700 laty, przy łaskawey pomocy Bozkiey, w wierze i miłości zasiał.“

HISZPANIA.

Madryt dnia 12 kwietnia.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

400 wyższych i niższych oficerów ma bydź niezwłocznie posłanych do Lima, gdzie mieszkańcy zdaią się więcey sprzyjać Hiszpanii, niżeli w innych okolicach południowey Ameryki.

Jenerał *Alava* bawi ciągle w *Gibraltarze*, i w skutku zalecenia Xięcia *Welingtona* doznaje opieki od tamecznego gubernatora. *Alava* nie należał nigdy do liczby rewolucyonistów, i ile możności starał się zapobiegać złemu.

Dnia 15. Król Jmć postanowił przepędzić wielki tydzień w *Toledo*, dawney rezydencyi Monarchów hiszpańskich. Przybył tam d. 9 b. m. z dostoyną małżonką swoią, a mieszkańcy przyjęli go z naywiększą radością.

Postanowienie z dnia 26 października r. z. oddało wszystkich urzędników, mianowanych po dniu 7 marca 1820 r. pod szczególne oczyszczenie. Aby zaś odróżniono niewinnych od winnych, Król Jmć upoważnił tych urzędników, którzy osobiście nie przewinili, aby podali prośbę o należącą się im pensyą.

Rząd nasz odebrał listy z *Porto-Rico* pod d. 5 lutego donoszące, iż na tey ważney wyspie przywrócono władzę Królewską. Wszystkie wiadomości, odbierane ze stałego lądu amerykańskiego, wystawiają nieszczęśliwy stan nowych tamecznych kraiów będących łupem anarchii.

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 22 kwietnia.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

N. Cesarz Jmć wraz z Arcy Xiążętami rodziny swoiey uczęszczał przez cały wielki tydzień zrana i po południu do kościoła zamkowego. W orszaku całego dworu, odbył obrzęd umywania nóg, znaydował się także na rezurekcyi podobnież z dworem swoim i bokową gwardyą. Obnoszono w uroczystey processyi Przenayświętszy Sakrament. W dniu pierwszym święta Wielkonocnego odprawiono zwykłe nabożeństwo, na którem dwór się znaydował. Dnia 19 b. m. J. C. Mość z Arcy Xiążętami rodziny swojey, otoczony częścią swego dworu i gwardyi bokowey, udał się na summę do kościoła metropolitalnego ś. *Szczepana*.

NN. Cesarstwo Ichmość dopiero w połowie maja wyjadą do *Pragi* w Czechach, a jak słychać pod koniec czerwca wrócą do tuteyszey stolicy i krótko zabawiwszy w zamku letnim *Laxenburg* udadzą się do Baden w Austryi niższey, gdzie nawód używać mają. Wyjazd ich do Włoch nastąpi, jak się zdaje, we wrześniu, i tam zimę przepędzić myślą.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 29 kwietnia rubel srebrny 3 rub. 82 kop., dukat nowy 11 rub. 92½ kop., stary 11 rub. 70½ kop., imperyał 37 r. 10 k.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora: Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.